

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1884

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας
διοργανώνει

Μονοήμερη εκδρομή σε βυζαντινά μνημεία της Βοιωτίας

Σάββατο 20 Οκτωβρίου 2018

Κόστος κατ' άτομο: 25 € – φοιτητικό 15 €

(χωρίς φαγητό)

Δηλώσεις συμμετοχής και καταβολές αντιτίμου ως τις 16-10-2018 στην κ.
Ιωάννα Μπαλά (αρ.τηλ. 213 213 9556), ημέρες Τρίτη, Πέμπτη και
Παρασκευή, ή στην ηλ. διεύθυνση chae1884@gmail.com

Η εκδρομή δεν θα πραγματοποιηθεί εάν δεν συμπληρωθεί ο αριθμός
των 25 ατόμων. Μέγιστος αριθμός συμμετοχών: 50 άτομα. Θα τηρηθεί
σειρά προτεραιότητας.

Άγιος Νικόλαος στα Καμπιά

Πρόγραμμα

- 8:00 Αναχώρηση από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (λεωφ. Βασιλέως Κωνσταντίνου 48). Στάση για καφέ.
- 10:00 Επίσκεψη στη μονή του Αγίου Νικολάου στα Καμπιά
- 12:00 Επίσκεψη στην Παναγία Σκριπού και τον Άγιο Σώζοντα στον Ορχομενό
- 2:00 Διάλειμμα για φαγητό
- 4:30 Επίσκεψη στον ναό του Αγίου Γεωργίου στο Ακραιφνίο
- 6:00 Αναχώρηση για την Αθήνα

Άγιος Νικόλαος στα Καμπιά

Το καθολικό της μονής του Αγίου Νικολάου στα Καμπιά, μετόχι άλλοτε της μονής του Οσίου Λουκά, αποτελεί ένα από τα καλύτερα διατηρημένα μνημεία του 12ου αιώνα στη Στερεά Ελλάδα. Ο ναός ακολουθεί τον τύπο του ηπειρωτικού οκταγωνικού σταυροειδούς εγγεγραμμένου, με υπόγεια κρύπτη. Η ισόδομη τοιχοποιία με την άριστη λιθοξοϊκή εργασία και την πολύ περιορισμένη χρήση πλίνθων, υποδηλώνει μία διάθεση κλασικισμού στην εμφάνιση του κτίσματος. Τα λιγοστά αρχιτεκτονικά γλυπτά που έχουν διασωθεί είναι υψηλής ποιότητας. Από τον ζωγραφικό διάκοσμο του ναού διατηρούνται καλύτερα οι τοιχογραφίες της κρύπτης, που έχουν χρονολογηθεί στις δύο τελευταίες δεκαετίες του 13ου αιώνα.

Παναγία Σκριπού στον Ορχομενό

Η εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στον Ορχομενό, ευρύτερα γνωστή ως Παναγία Σκριπού (από το παλαιό όνομα του οικισμού), αποτελεί ένα μνημείο-σταθμό στην εξέλιξη της βυζαντινής αρχιτεκτονικής και διακοσμητικής γλυπτικής. Σε εξωτερική επιγραφή, μεταξύ άλλων αναφέρεται ο κτήτορας, βασιλικός πρωτοσπαθάρης Λέων και η χρονολογία 873/4. Το έργο εκφράζει το ενδιαφέρον της κεντρικής διοίκησης να αποκαταστήσει τη βυζαντινή κυριαρχία στη νότια Ελλάδα, χρησιμοποιώντας –μεταξύ άλλων– γι' αυτό τον σκοπό τη μνημειακή αρχιτεκτονική. Τυπολογικά ακολουθεί έναν ιδιότυπο συνδυασμό τρουλαίας βασιλικής με εγκάρσιο κλίτος, όπου αναδεικνύεται κυρίαρχο το σχήμα του σταυρού, χάρη στη διάπλαση των όγκων. Στην τοιχοποιία έχουν χρησιμοποιηθεί άφθονα σπolia από τα ερείπια αρχαίων κτισμάτων του Ορχομενού. Ο ανεπανάληπτος σε έκταση γλυπτός διάκοσμος του ναού, με έντονες ανατολικές επιδράσεις, σηματοδοτεί την αναβίωση της ποιοτικής

γλυπτικής στο νοτιοελλαδικό χώρο και αποδίδεται σε εργαστήριο που άσκησε μεγάλη επιρροή στην περιοχή αυτή.

Άγιος Σώζων στον Ορχομενό

Ο Άγιος Σώζων εντός του οικισμού του Ορχομενού ανήκει στον τύπο του τρίκογχου τρουλαίου ναού και έχει χρονολογηθεί στον 12ο αιώνα. Πρόκειται για ένα μικρών διαστάσεων και κομψών αναλογιών κτίσμα, στο οποίο έχει γίνει ευρύτατη χρήση αρχαίου υλικού. Πρωτοτυπία παρουσιάζει η μορφή του τρούλου, με πώρινα τοξύλλια που βαίνουν σε μικρούς προβόλους.

Άγιος Γεώργιος στο Ακράϊφνιο

Την περίοδο της λατινικής κυριαρχίας αντιπροσωπεύει ο ναός του Αγίου Γεωργίου στο Ακράϊφνιο, ο οποίος αποκαταστάθηκε πρόσφατα από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Εύβοιας. Η ίδρυσή του το 1311 οφείλεται σύμφωνα με επιγραφή στον Αντώνιο ντε Φλάμα, φλαμανδό ιππότη που αγωνίστηκε στη μάχη του Αλμυρού και ενταφιάστηκε στο εσωτερικό του. Σύνθετος σταυροειδής εγγεγραμμένος με τρούλο και προσθήκες νάρθηκα και εξωνάρθηκα, ο ναός χαρακτηρίζεται για τη μεγάλη χρήση αρχαίου υλικού στην τοιχοποιία του. Εσωτερικά σώζει κατάλοιπα από τρεις φάσεις τοιχογράφησης. Ο Άγιος Γεώργιος αποτελεί χαρακτηριστική περίπτωση της πλήρους υιοθέτησης των ντόπιων αρχιτεκτονικών τρόπων από τους Λατίνους, έναν αιώνα μετά την εγκατάστασή τους στη νότια Ελλάδα.

Φορέας διαχείρισης και προστασίας των μνημείων της Βοιωτίας: Εφορεία Αρχαιοτήτων Βοιωτίας (efavio@culture.gr).